

MARINA ALMĂȘAN

AVENTURI ÎNȚARA TROLILOR
(JURNAL DE CALĂTORIE ÎN NORVEGIA)

Prefețe de:

Alex Ștefănescu, Lise Nicoline Kleven Grevstad,
Cristian Istrate, Alice Năstase Buciuta,
Adrian Artene

CORINT
BOOKS

—2019—

CUVÂNT-ÎNAINTE

Care este, oare, menirea unui jurnal de călătorie? Personal, cred că aceea de a îndemna oamenii să călătorească sau măcar să viseze că o fac. Și mai e aceea de a-i îmbiba, pe nesimțite, cu o sumedenie de informații despre un anume loc din lume, de a le deschide ferestre, de a le da idei, de a-i face mai înțelepți dar și mai activi. De ce „activi”? Pentru că unele dintre ideile transmise de tine, autorul cărții, poate le vor prelua și ei și le vor aduce în viața lor, simplificând-o și colorând-o în nuanțe mai vesele.

Jurnalul de călătorie le este destinat, clar, celor ce vor să călătorească. Și vor, cum se spune, „o părere”: părerea unuia care le-a luat-o înainte, iar acum îi învață și pe ei pe unde s-o apuce, ce să vadă, ce să facă, ce să nu rateze, ce să mănânce și ce să-și cumpere, cum să-și facă bagajul și câți bani să aibă pe card. Jurnalul de călătorie este un soi de „Sună un prieten!”.

Dar jurnalul de călătorie este și pentru cei care au călătorit deja. Au văzut cu ochii lor depărtările

și vor să se „verifice”: să afle dacă și altul a avut aceleași revelații. Sau dacă nu cumva au ratat ceva. Și mai vor să afle ce anume să mai pună pe listă, dacă vor repeta vreodată călătoria cu pricina. De nenumărate ori, citindu-mi cărțile, prietenii care s-au aflat în aceleași locuri mi-au spus, cu năduf, referindu-se la un anume pasaj din jurnal: „Ia uite, măi, pe ăsta l-am ratat!”

În fine, jurnalul de călătorie este și pentru inși care nu se vor desprinde niciodată de casa lor. Este pentru sedentari sau, pur și simplu, pentru oameni pe care banii nu-i dau afară din casă. Este pentru cei cărora le-a trecut viața, pentru cei care nu se pot mișca, nu-și pot abandona o rudă imobilizată la pat sau un bebeluș împachetat în pampers. Aceștia sunt călătorii mei virtuali și-mi sunt cei mai dragi. Atunci când scriu, mă adresez lor din tot sufletul. Îmi doresc ca poveștile mele, întâmplările mele, descrierile mele, informațiile mele și, nu în ultimul rând, fotografiile mele să le creeze acestora impresia că au călătorit odată cu mine. Că le-au pătruns în casă minunile ce m-au înconjurat, culorile naturii, zgomotul străzilor, aromele bucatelor tradiționale, vocile răsucind cuvinte în limbi necunoscute.

Nu cred să existe cineva total dezinteresat în a călători. Dacă aș fi pusă să creionez un top al marilor binefaceri pe care le-a adus românilor Revoluția din decembrie '89, pe unul din primele locuri aș așeza, fără să stau deloc pe gânduri, șansa de a vedea Lumea cea mare.

Astăzi o vom porni împreună spre nordul acesteia. Spre fascinantul tărâm al fiordurilor. V-ați așezat confortabil în fotolii? Ați legat centurile de siguranță? Atunci să aveți... siguranța că va fi o călătorie pe cinste!

...Și care, deocamdată, nu vă va costa mai nimic. Cu excepția modestului preț al cărții pe care o țineți în mână!

La drum, așadar!

1

NORVEGIA. INSTRUCȚIUNI DE FOLOSIRE

Când te-avânți într-o călătorie de vacanță și „acesezi” un nou teritoriu – în care, deci, nu te-ai aflat niciodată până atunci –, e firesc să-ți dorești să afli câteva informații „de pornire” despre țara respectivă. Iar mai apoi – „pasul doi” – despre orașul care-ți va fi gazdă. Firește, nimeni nu se așteaptă să te intereseze producția anuală de țigări, lista domnitorilor care s-au succedat la tron sau speciile de animale ce populează respectiva țară. Cu siguranță, te vei uita pe Accuweather, să vezi peste ce vreme dai, apoi vei studia cursul valutar, după care, dacă ești o persoană riguroasă, vei mai adânci puțin documentarea și în direcția „ce-am de văzut pe-acolo”.

Dar, una peste alta, oricât de riguros ai fi, se cer obligatoriu câteva informații de bază și asta pentru ca tu și țara cu pricina să... „vorbiți aceeași limbă”!

Așadar, în cazul nostru, am să vă fac cunoștință cu Norvegia (*Noreg*, cum i se spune în limba norvegiană).

Norvegia este un stat din Europa de Nord. Pe hartă o veți găsi în vestul Peninsulei Scandinave, înconjurată de Oceanul Atlantic (respectiv Marea Nordului), Oceanul Arctic (Marea Barents și Marea Norvegiei), de Federația Rusă, Finlanda și Suedia. 2 542 km totalizează granițele sale.

Capitala Norvegiei este, așa cum am învățat cu toții la Geografie, orașul Oslo. Au și norvegienii „județele” lor: țara este împărțită în 19 districte sau, cum le spune în norvegiană, *fylke*.

Norvegia este traversată de Alpii Scandinavici, iar clima este temperat oceanică, ceea ce face ca majoritatea porturilor (și sunt destule, vă asigur!) să nu înghețe pe timp de iarnă. Există însă destule regiuni în care zăpada iernii zăbovește cel puțin trei luni pe an. În nordul țării, bunăoară, între lunile noiembrie și ianuarie, Soarele este... Marele Absent.

La mari înălțimi, munții Norvegiei poartă cușme de ghețari și marame de zăpezi veșnice, fiind înveșmântați, în partea lor de jos, în stufoase păduri de conifere.

În afară de norvegieni – bălai și simpatici –, țara este populată de... lupi, vulpi, elani, hermeline, balene, pești și păsări felurite. Fiecare pasăre pe limba ei piere, iar limba norvegiană este una extrem de complicată, vă avertizez din capul locului!

Dar să continuăm cu „ABC”-ul călătoriei. Statisticile așază, în dreptul suprafeței Norvegiei, 385 207 km pătrați, populația fiind puțin peste 5 milioane de locuitori. Făcând puțină aritmetică, nu e, așadar, prea mare înghesuială în această țară!

Așa cum îi spune și denumirea oficială, Norvegia este regat, actualul rege al Norvegiei fiind Harald al V-lea. Îl descoperim în arborele genealogic al dinastiei germane de Glücksburg. Lista de monarhi norvegieni este generoasă: ea conține peste 60 de nume, regatul existând din anul 872.

Care sunt cele mai mari bogății ale Norvegiei? (Vă iau ca la școală, după cum vedeți!) Petrolul, gazele naturale, minereurile, cheresteaua, fructele de mare, apa dulce și hidroenergia. La indicatorul „producția de petrol și gaze naturale pe locuitor”, Norvegia este ocupanta onorantului loc 2, fiind devansată doar de țările Orientului Mijlociu.

Unul din motivele pentru care norvegienii sunt invidiați de toată lumea este venitul pe cap de locuitor. Din acest punct de vedere, clasamentele Băncii Mondiale și ale FMI îi așază pe locul 4 în lume.

Norvegia nu este membră a Uniunii Europene, însă întreține legături strânse de colaborare cu aceasta, dar și cu Statele Unite ale Americii. Țara este membru fondator al ONU, NATO, Consiliului Europei, Tratatului Antarctic și Consiliului Nordic. Face parte din Spațiul Schengen.

Iar acum... să aprofundăm!

Pentru că pe biletul vostru de călătorie scrie OSLO, am să vă spun câteva generalități despre acest oraș.

Oslo este cel mai important și totodată cel mai mare oraș al Norvegiei; este capitala sa. Oslo n-a fost întotdeauna... Oslo! Numele inițial al orașului a fost Christiania și a devenit capitala țării în anul

1314, pe timpul domniei regelui Haakon al V-lea. El a și demarat, de altfel, construcția castelului regal Akershus, care va fi și unul din popasurile cele mai interesante ale călătoriei mele. Atunci vă voi și vorbi despre acesta.

Orașul propriu-zis numără aproape 600 000 de suflete, însă întreaga zonă metropolitană, care adună și locuitorii provinciei Akershus, depășește 1,4 milioane de locuitori.

Dacă privești harta, vei descoperi Oslo în capul fiordului cu același nume. Un incendiu cumplit, întâmplat în anul 1624, a strămutat locuitorii săi în zona Castelului regal Akershus; locul a fost denumit Christiania (după regele Christian al IV-lea al Danemarcei). În 1859, Oslo și Christiania „și-au unit destinele”, în 1925 numele de Oslo reintrându-și în drepturi, la fel și orașul, ca și capitală a Norvegiei.

E o banalitate ce vă spun, dar astăzi, Oslo nu mai seamănă deloc cu orașul din Trecut. A devenit, fără doar și poate, unul dintre cele mai scumpe orașe din Europa (alături de Reykjavik, Helsinki și Geneva), ceea ce nu trebuie să vă descurajeze! Căci ceea ce oferă Oslo, în plan turistic, este de-a dreptul fabulos. Iar cartea de față nu-și propune decât să vă deschidă apetitul pentru a-l vizita.

Înainte de a o porni la drum, am să vă vând un pont. E un lucru probat de mine și ca atare știu despre ce vorbesc!

Așadar, un anunț de interes major: Dragă turistule! Dacă vrei să fii eficient, să economisești bani și

să profiți din plin de șederea ta la Oslo, achiziționează-ți obligatoriu un OSLO PASS. Îl pune la dispoziția ta organizația VISIT OSLO, cea care desfășoară marketingul oficial al orașului și împrejurimilor sale. Cardul îl poți comanda online și ridica ulterior de la centrele de informare turistică. Sau îl poți cumpăra direct de la recepția hotelului tău, dar și dintr-o suvenerie de locuri din oraș, pe care le vei afla de pe internet. Sau, și mai bine, așa cum am făcut și noi, îl poți descărca online, pe telefonul mobil, și nu va trebui decât să scanezi, în fiecare loc turistic prevăzut de el, codul de bare. Are efect de „Sesam, deschide-te!”. Prețul unui astfel de card este diferit, în funcție de durata lui: 445 de coroane pentru o zi (circa 46 €), 655 pentru două (circa 68 €) și, respectiv, 820 (circa 85 €) pentru trei zile de hoinăreală. Copiii și vârstnicii au reduceri considerabile, de aproape 40%. Desigur că, la o primă vedere, costul unui astfel de „abonament” îți dă fiori pe șira spinării, dar, credeți-mă, își merită toți banii! Pentru că, altminteri, intrând în câteva muzee și călătorind prin oraș, ai toate șansele să-ți toci banii de vacanță într-o singură zi! Și am să nu anțez. Să luăm, spre exemplu, cel mai scump „Pass”, cel de trei zile. În Euro, vei plăti pentru el aproape 85! Brrr!... Dar dacă studiezi avantajele, vei sfârși prin a spune: „Uau! Ce afacere bună am făcut!” Cardul îți va oferi intrare gratuită la 30 de muzee (iar muzeele, vei vedea, nu sunt ieftine deloc!), și în plus te vei putea vântura prin tot orașul cu mijloacele de transport în comun, inclusiv cu feribotul, spre zona de muzee.

Dacă ești cu mașina, vei dobândi, prin Pass, dreptul de a parca fără să te coste nimic, apoi vei avea intrare gratuită la destule piscine, precum și o mulțime de discounturi la restaurantele și magazinele incluse în „manualul de utilizare” – în fapt, o broșură ce-ți este oferită la cumpărare și din care îți vei afla, amănunțit, toate „drepturile”. Pe care, de altfel, le poți extrage și de pe internet ([https://www.visitoslo.com/en/activities-and-attractions/Oslo Pass/](https://www.visitoslo.com/en/activities-and-attractions/Oslo%20Pass/)).

CUPRINS

O nouă carte fermecătoare scrisă de Marina Almășan	7
Este întotdeauna interesant să-ți vezi propria țară prin ochii unui străin.	11
O invitație la călătorie într-o lume specială	13
Către Nord, cu busola de talent și de iubire a Marinei Almășan.	16
Călător pe mările Nordului cu „Arca Marinei”	18
Cuvânt-înainte	25
1. Norvegia. Instrucțiuni de folosire	29
2. Ambasada Norvegiei îmi stârnește și mai mult interesul.	35
3. La Holmekollen, chiar și fără schiuri	49
4. Pe urmele lui Nansen	55
5. Despre război, într-o țară a păcii	61
6. Cel mai faimos țipăt din lume	67
7. Cum m-au cucerit, și pe mine, vikingii!	71
8. Cu Ovi, despre țara lui numărul 2.	77
9. Eu și Edison.	91

10. Interzis minorilor? Aș!	95
11. Acasă la dom' Primar	99
12. La Oslo se poartă verde... parfumat!	105
13. Vapoare, de ieri și de azi	109
14. Viața... la țară	113
15. Cât de lung e nasul trolilor?	119
16. La Operă, la Operă, poate... ne descoperă! ..	123
17. La povești, cu Gabriel Bîrjovanu	129
18. La mulți ani, Norvegia!	139
19. Între poveste și avangardă	143
20. Suntem în fortăreață, nu ne temem de nimic!	147
21. „Încerc să-mi țin picioarele foarte bine conectate cu pământul”	151
22. Nudurile lui Vigeland	161
23. Eu, starul pop!	165
24. Acasă la marele Amundsen	171
25. Hotelul locuit de șerpi și tarantule	177
26. Astăzi despre... „papa bun”!	181
27. „Am vrut să arăt partea frumoasă a țării noastre”	191
28. Marina... civilă, la Muzeul... Militar!	201
29. Fiecare cu proverbele lui	205
30. Muzeul care te pune pe gânduri... ..	207
31. Când Bacchus are chip de viking.	211
32. Vă invit la o croazieră pe... <i>Kon-Tiki!</i>	217
33. Pe tronul lăsat liber de... Crăiasa Zăpezii! ..	223
34. Norvegia nu e numai Oslo	227
35. Statui, la tot pasul.	233
36. Pe urmele lui... „ȘTIAȚI CĂ...”!	237
Epilog.	251